

ירושלים, 19.10.36

ברל -

על פי ההגיון הייתי צריך להניח שכל מה ששלחתי לך
עד היום לא הגיע אליך משום מה, כי קשה להעלות על הדעת שתקבל
חומר זה ולא תמצא לנחוץ להודיע על קבלתו, אפילו לאחר שכתבתי
לך (לפני 10 ימים) על דאגתי זו וביקשתיך במפורש לאשר הקבלה.
אולם למדתי מנסיון מר שאין כמעט דבר שאין להעלותו על הדעת,
ואני מניח שהתרשלת אפילו להגיד ללינסון או למיס פולינסקי
שתלגרף לי בשמן מלה אחת: קיבלתי.

ומכיוון שהעניינים דוחקים אני ממשיך את המונולוג.

א. הצהרת הפריטי.

כתבתי היום לבפי נימוקי נגד הצהרה זו. אני רואה
בהצהרה רשמית הריגת הפריטי מבחינת פוליטיקה מעשית. הנוסח
שנערך בלונדון בכללו אינו מוצא חן בעיני, אבל אני שולל
כל נוסח שהוא שיבוא רשמית מטעם הסוכנות.

הנימוקים של לואיס ובפי לטובת ההצהרה אינם מתקבלים
על לבי, והם נובעים במידה רבה מאותה החולשה שהריצה את חיים
(ובפי) להגיע לרעיון ההפסקה... איני מאמין שהכרזה זו - בלי
פעולת הסברה קודמת - חמשוך דעת הקהל על צדנו, והשכר המפוקפק
יצא בהפסד הוודאי: הועדה לא תקבל פריטי שנכריו עליו למפרע,
ביחוד לאחר שנקים סערה בקרב הערבים נגד הפריטי.

ב. תזכירו של שטיין.

הודיעו לנו שעומדים להדפיס חיבורו של שטיין. עד עכשיו קראתי רק חלקו הראשון, ובכללו הוא טוב וכתוב בידעה ובכשרון. אולם גם חלק זה מעון תיקונים פה ושם. אחמול שמעתי כמה קטעים מהפרק על הקרקע ובשום אופן אין להניחם כמו שהם. אם התזכיר יודפס - אין לדבר תקנה. ומשום כך החלטנו פה שלא תדפיסו אותו, אלא נגישהו לועדה במכונת כתיבה, לאחר שנעמוד על התיקונים ואז נדפיס אותו.

לבל פגוע בסטיין או בחיים החלטנו אחמול לסלפן ללוריה לביתו ולהסביר לו עמדתנו במעמדך, ולבקש את שניכם שתמנעו ההדפסה. אבל יצא דבר לא נעים. לוריה כנראה לא היה בביתו, והסלגרמה של משה על השיחה הסליפופנית נמסרה למיט מאי, שלא הבינה את העניין, והיא בחמימותה מסרה על הדבר לחיים, וכך נאלצנו למרות רצוננו לשוחח אמש עם חיים, שלא לצורך. משה אסננס מסר לך שתמנע הדפסת התזכיר בלונדון - אבל אינו בטוח אם שמעת היטב דבריו.

ג. שאלת בפי במכתבך.

לאחר שהתחבטתי הרבה בשאלה זו הגעתי בלבי לידי מסקנה שאם אפשר לסלק את הזקן - יש לעשותו! מכל החומר ומהשיחות שהיו לי אחר בזמן האחרון הוברר לי שאין הוא מאמין עוד באפשרות הציונות, כי לדעתו מוכן, מוכשר ומחויב כל העם הערבי להלחם נגד הציונים בנשק ביד, ואין אנגליה צריכה לעמוד במלחמה זו. מה שרה במחצית השנה האחרונה היה מוכרח. לא המופתי ולא מנהיגים אחרים ארגנו זאת - אלא זו הייתה התפרצות טבעית,

ספונטנית ומוכרחת. רק כבוד חמלקים הערבים השפיע על העם
להפסיק המהומות. הדבר עלול להחפרץ מחדש. בלב העם, בלב הפלח
יש שנאה כבושה לציונות, והוא נכון להחקומם בכל שעה ורגע.
היהודים אמנם התנהגו יפה, יפה מאוד, אולם איפתם
מקוממת כל ערבי. ואין לנו יכולת להחזיק פה צבא גדול לדכא
התקוממויות אלו, ואין כדאי לנו לעמוד כל השנים במצב מלחמה
עם העם הערבי.

זוהי בערך ההשקפה. ולאיש הזה יש אמצעים רבים
וחתבולות חדשות לבקרים לבצע את זממו ולהשפיע על רבותיו
בלונדון. ומציאותו כאן מהווה לדעתי סכנה חמורה. ואם אפשר
להפטר ממנו - מה טוב!

ד. השידול.

כפי שנודע לנו מסר כבר הסוכן דעתו לזקן. הוא מיעץ
לתת 2100, אולם שמענו שיעברו כמה ימים עד שיחנו לנו. בינתיים
נתבררה לנו סיבת הדיחוי. ביום 28 לח"ז יתאסף הוועד הגדול
להחליט בשאלת ההפסק. הזקן שלח כבר מלפני שבועים או יותר
מוקדם תזכיר מנומק ל**בשן** נגד ההפסק. תזכיר זה ימסר לכל חברי
הוועד. הבשן נוטה כסובן, כרגיל, לקבל דעת הזקן. ואעפ"כ יש
לעמוד על המשמר.

מה שדרוש זהו לא תזכיר כפי שעומד לעשות ברוד,
אלא שיחות והשפעות אישיות על חברי הוועד.

- רצוף העתק מכחבי לבפי.

ה. בסחון ופירוק נשק.

ביום הששי היחה לנו שיחה עם הזקן, בעיקר בענין
הבסחון ופירוק הנשק. נשלח לך השיחה במלואה. כאן אעמוד רק
על השאלה שהוצגה לפנינו: בהמשך השיחה הציע לנו הזקן
ג'נטלמנ'ס אגרימנט: להקים כוח הגנה יהודי מאושר - ולמסור
הנשק הבלתי לגלי. על הפרטים ביקש לדבר עם ספיסר.

היום שמענו הצעתו של ספיסר: נקבעים 3000 שוטרי-עזר,
שמשתמשים רק בשעת חירום. בימים כתקונם הם עושים מלאכתם במשק.
נשקם שמור אצלם, תחת פיקוח מצד מקומי. הממשלה דואגת לאמון
הצבאי. כשהם מגויסים בשעת חירום - הם גם מקבלים שכר. זהו
מעין איזור הגנה מוגבלת. התמורה הנדרשת מאתנו - מסירת
הנשק הבלתי לגלי.

יש לשער שאם נמנע אנחנו ממסירת הכלים - תמנע
הממשלה מפירוק נשק ערבי. שאלה זו בכל היקפה יש לעורר
בלונדון - לא בעחונות ואולי עוד לא בפרלמנט. אבל אני מקבל דעת
החברים בלונדון המחנדים להצגת השאלה הזאת בכללה. זוהי אחת
השאלות החיוניות ביותר.

ו. השלטון הצבאי.

יותר ויותר מתברר הצורך במגע עם חוגי הצבא בלונדון.
ד. חולק על חפיסתו של ו. ורואה את הדברים באור שלנו. ואם
משרד החוץ שימש בחדשים האחרונים תנאי דמסייע למשרד המושבות -
נדמה לי שאנו יכולים למצוא במשרד המלחמה סעד והבנה.

ד.

. / .

בא אצלי הבישוף האנגליקני ד"ר גרהם-כרוך בלויח
הקנון ברידזמן, הממלא עכשיו מקומו של למבי בכתבות לטיימס.
הבישוף נסע מהארץ כשבוע לפני פרוץ המאורעות וחזר לפני ימים
אחדים. שהה באבסטרליה ונ.ז.

כשעה דיבר על דברים של מה בכך, לא לענין, והיה
חמוה בעיני למה הפציר כל כך להפגש אתי (במשך ארבעה ימים
צלצל לי יום יום שהוא רוצה לראותי) עד שלבסוף הגיע לענין:
למען השלום ולמען הקמת אטמוספירה נוחה בימי שהות הועדה -
הוא ביקש ממני שאפסיק את העליה לחדשים אחרים... כששאלתיו מדוע
עלינו להסתלק (renounce) מזכותנו היסודית, אמר לא להסתלק
אלא להמנע (refrain) משימוש באופן זמני - למען השלום...
דווקא מפני שיש לנו הזכות הזאת קל לנו להמנע ברצוננו
החפשי משימושה. כששאלתיו מה יהיה אחר-כך - ענה כא.ג.: אחר כך
יהיה פסק הדין של הועדה. שאלתיו אם המתנגדים לעליה ורוצחים
אוחנו מפני כך - מתנגדים רק לעליה בשנים שלושה חדשים אלה -
או בכלל, ופה בצע מבחינת "השלום" בהפסקה זמנית - אמר: אעפ"כ:
הפסקה זמנית תשמש סימן לרצון טוב מצד היהודים.
שאלתיו אם הוא יחדל להתפלל לאל - אם צוררי אמונתו
יורשו זאת בשם השלום. גמגם ואיני יודע מה ענה.
הסברתי לו שהעליה היא לא רק זכות יסודית - אלא
חובת חיים והצלה, שאין לנו כל רשות להמנע ממנה.
השיחה נמשכה כשלוש שעות.